

S.No. 4947

P 16 SA 41

(For candidates admitted from 2016-2017 onwards)

M.A. DEGREE EXAMINATION, APRIL 2021.

Sanskrit

SANKHYA

Time : Three hours

Maximum : 75 marks

PART A — (10 × 2 = 20)

Answer ALL questions.

Write a short note :

1. ईश्वरकृष्णः।
2. इन्द्रियम्।
3. दुःखत्रयम्।
4. पञ्चतन्मात्राणि।
5. बुद्धिः।
6. पञ्चवायवः।
7. वृत्तिः।
8. जिज्ञासा।
9. कपिलः।
10. अन्तःकरणम्।

PART B — (5 × 5 = 25)

Answer ALL questions, choosing either (a) or (b).

Explain the following Karikas:

11. (a) कारणभावाच्च सत्कार्यम्।

Or

- (b) जिज्ञासा तदपघातके हेतौ।

12. (a) न प्रकृतिर्न विकृति पुरुषः।

Or

(b) चसिद्धं परोक्षमात्पगमात्सिद्धम्।

13. (a) सिद्धं साक्षित्वमस्य पुरुषस्य।

Or

(b) तमः प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः।

14. (a) स तामसस्तैजसादुभयम्।

Or

(b) संकल्पकमिन्द्रियं च साधर्म्यात्।

15. (a) त्रिकालमाभ्यन्तरं करणम्।

Or

(b) पुनः प्रधानपुरुषान्तरं सूक्ष्मम्।

PART C — (3 × 10 = 30)

Write an essay on any THREE.

16. Describe the पुरुष according to Samkhya.
 17. Elucidate षोडशकस्तु विकार in Samkhyakarika.
 18. Summarise the nature of Gunas.
 19. Write an essay on the dualism of सांख्य philosophy.
 20. Explain कैवल्यम् according to Samkhya.
-